

Глобална епидемија коронавируса није учинила много да би се спречили противници САД, посебно Кина, да наставе да циљају и остварују добит на уштрб САД, закључак је недавно објављене процене америчких обавештајаца.

Како пише Глас Америке, канцеларија директора националне обавештајне службе (ОДНИ) објавила је у уторак до тада тајни извештај на 27 страна, дан пре него што је требало да највиши амерички обавештајни званичници сведоче пред законодавцима о најхитнијим претњама у години која је пред нама.

Пекинг ће, каже се у извештају, „наставити напоре своје целокупне владе на ширењу утицаја Кине, поткопавајући утицај Сједињених Држава, забијајући клинове у тачкове између Вашингтона и његових савезника и партнера и негујући нове међународне норме, које фаворизују ауторитарни кинески систем“.

Анализа, која представља закључке свих 18 америчких обавештајних агенција, даље упозорава да кинеско руководство на све јачу конкуренцију са Вашингтоном гледа као на део „епохалне геополитичке промене“ и спремно је да прихвати све агресивније стратегије како би превладало.

Та агресивност, према речима званичника, укључује настојање за постављање додатних војних инсталација широм света и споразуме о приступу, „како би се побољшала његова способност да пројектује моћ“.

Она такође укључује и нарастајући арсенал оружја.

„Кина гради све веће и све способније нуклеарне ракетне снаге које су одрживије, разноврсније и у већој приправности“, наводи се у извештају ОДНИ, упозоравајући да Пекинг покушава да обезбеди да може да узврати на нуклеарни напад сопственим нуклеарним ракетама.

Амерички обавештајни аналитичари даље очекују да Кина обезбеди присуство у свемиру, са свемирском станицом која ће оперисати у ниској Земљиној орбити у наредне три године, и да остане претња у сајбер простору, где је показала способност да изазове „локализоване, привремене поремећаје до критичне инфраструктуре у Сједињеним Државама“.

Ипак, амерички обавештајни аналитичари верују да ће постојати шансе да Вашингтон и Пекинг раде заједно.

„Кинески лидери ће, вероватно, тражити тактичке могућности за смањење напетости са Вашингтоном када такве прилике буду одговарале њиховим интересима“, наводи се у извештају ОДНИ.

Јавна процена, која се сада захтева по закону, прва је од 2019. године, када је тадашњи председник Доналд Трамп жигосао своје обавештајне званичнике на друштвеним мрежама као „пасивне и наивне“ због њиховог оцењивања Ирана, Северне Кореје и терористичке групе Исламска држава. Напори законодаваца да обезбеде процену јавне претње 2020. године нису успели.

Ипак, нова процена одраз је тема које су амерички обавештајци износили у другим јавним наступима, упозоравајући да ће се поред Кине и САД суочити са великим изазовима Русије, Ирана и Северне Кореје.

Русија

Аналитичари предвиђају да је Русија и даље посвећена подривању америчког утицаја и подели и слабљењу западних савеза, као део приступа „мило за драго“ у сукобу са САД.

„Руски званичници већ дуго верују да Сједињене Државе спроводе сопствене ‘кампање утицаја’ како би поткопале Русију, ослабиле председника Владимира Путина и инсталирале западно пријатељске режиме у државама бившег Совјетског Савеза и другде“, наводи се у извештају.

„Русија тражи прилагођавање са Сједињеним Државама у погледу међусобног немешања у унутрашње послове обе земље и америчког признавања руске сфере утицаја на већи део бившег Совјетског Савеза“, додаје се.

Иако ово друго може навести Москву да понуди партнерство Сједињеним Државама, обавештајни званичници виде мало разлога да се верује да ће се Кремљ вратити уназад по питању било које од својих злонамерних активности, било да то значи померање граница у сајбер простору, дестабилизацију Украјине или уклањање неистомишљеника .

И даље постоји забринутост због војне моћи Москве.

„Русија ће у догледно време остати највећи и најспособнији ривал Сједињених Држава“, који поседује оружје за масовно уништење, наводи се у извештају ОДНИ.

Иран

Амерички обавештајни аналитичари виде мало назнака да ће Иран покушати да промени свој курс, гледајући на себе као „заробљеног у борби“ са Вашингтоном око сфере утицаја Техерана на Блиском истоку и шире. А недавни досези америчког председника Џоа Бајдена у покушају да оживи нуклеарни споразум, познат и као Заједнички свеобухватни план акције (ЈЦПОА), вероватно неће поколебати иранско руководство.

„Очекујемо да ће Иран преузети ризике који би могли да ескалирају тензије и угрозе америчке и савезничке интересе“, упозоравају амерички обавештајни аналитичари.

Што се тиче нуклеарног програма Техерана, америчка обавештајна служба верује да Иран „тренутно не предузима кључне активности у развоју нуклеарног наоружања, за које сматрамо да би биле потребне за производњу нуклеарног уређаја“, иако су аналитичари рекли да је наставио неке нуклеарне активности које су забрањене по одредбама нуклеарног споразума.

Америчке обавештајне агенције такође очекују да ће Иран и даље стварати проблеме у Ираку док покушава успоставити трајно војно присуство у Сирији и играјући на свим странама сукоба у Авганистану, тако да ће бити добро позициониран без обзира ко на крају превлада.

Техеран ће, највероватније, и даље користити своје растуће сајбер могућности, које укључују могућност покретања напада на критичну инфраструктуру, наводи се у извештају.

Северна Кореја

Иран ће вероватно имати „друштво“ када је реч о преузимању ризика.

У америчкој процени претњи упозорава се да Северна Кореја такође показује знаке да ће учинити више од свог традиционалног звецкања оружје како би привукла пажњу.

„Ким Џонг Ун може предузети бројне агресивне и потенцијално дестабилизујуће акције ради преобликовања регионалног безбедносног окружења и забијања клинова у тачке између Сједињених Држава и њихових савезника“, наводи се у извештају ОДНИ, упозоравајући да ће Пјонгјанг „представљати претњу за масовно уништење у догледној будућности“.

Тероризам

Некад сматран највећом претњом по САД, тероризам, упозоравају обавештајни службеници, био је стално надмашен проблемима који произлазе из надметања великих сила – САД, Кине и Русије и претњама у сајбер простору.

Али, упркос претрпљеним губицима у вођству, обавештајна процена упозорава да Исламску државу и ал-Каиду не треба потцењивати.

Две терористичке групе „и даље су највећа сунитска терористичка претња америчким интересима у иностранству“, наводи се у извештају.

„Они такође настоје да изврше нападе унутар Сједињених Држава, иако је континуирани амерички и савезнички ЦТ антитерористички притисак у великој мери деградирао њихове способности“.

Обавештајни службеници упозоравају да у међувремену ИС остаје „способан да води дужу побуну“ у Ираку и Сирији, задржавајући своје глобалне тежње.

Ал-Каида, иако је током протеклих неколико година претрпела оно што обавештајни аналитичари описују као „озбиљне губитке“, такође је показала еластичност, посебно у Африци.

Обавештајни званичници такође су рекли да у неким деловима Европе ризик од белих супремациста надмашује опасност од ИС и Ал-Каиде.

„Аустралија, Немачка, Норвешка и Велика Британија сматрају да су насилни екстремисти, беле расно или етнички мотивисане групе, укључујући и неонацистичке групе, најбрже растућа терористичка претња“, наводи се у извештају.

Климатске промене

Обавештајни аналитичари упозоравају да ће климатске промене вероватно подстаћи велике поремећаје током наредне године.

„Еколошка деградација и променљива клима наставиће да подстичу избијање болести, угрожавају сигурност хране и воде и погоршавају политичку нестабилност и хуманитарне кризе“, наводи се у извештају.

„Ове године видећемо растући потенцијал за нагли пораст миграција становништва Централне Америке, које се окреће од економских падова услед пандемије Ковида 19 и екстремних временских услова, укључујући вишеструке урагане 2020. године и неколико година понављајућих суша и олуја“, каже се.

(VOA)